

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 103

Decembrie 2007

Dickson c. Regatului-Unit - 44362/04

Hotărârea din 04.12.2007 [Marea Cameră]

Articolul 8

Articolul 8-1

Respectul vieții private

Respectul vieții private

Refuzul cererii de fecundare artificială a unei persoane deținute, pentru a putea concepe un copil: *violare*

În fapt: Reclamanții sunt un cuplu căsătorit, care se cunoscuseră printr-o rețea de corespondență între deținuți în timp ce se găseau amândoi în închisoare. Condamnat pentru crimă, soțul nu putea fi eliberat mai devreme de 2009. El nu are copii. Soția lui, care și-a executat pedeapsa, are trei copii din alte relații. Cuplul dorește să aibă un copil împreună, fapt pentru care reclamanții au solicitat posibilitatea de a recurge la fecundare artificială, argumentând că aceasta nu ar fi posibil în alt mod, având în vedere prima dată posibilă de eliberare a primului reclamant (2009) și vârsta celei de-a doua reclamante (născută în 1958). Ministrul a respins cererea lor, spunând că, în conformitate cu politica sa generală, cererile de fecundare artificială ale deținuților nu ar putea fi acceptate decât în "circumstanțe excepționale". Motivele refuzului au fost: relația interesanților nu a fost niciodată testată în mediul normal al vieții de zi cu zi; mediul în care copilul ar urma să vină pe lume era insuficient pentru satisfacerea nevoilor materiale ale copilului; mama și copilul ar fi beneficiat numai de o rețea de sprijin limitată, iar copilul conceput s-ar fi regăsit fără tată într-o mare perioadă a copilăriei sale. Ministrul a estimat totodată că publicul ar putea simți o îngrijorare legitimă privind faptul că elementele punitive și preventive ale pedepsei primului reclamant ar putea fi anihilate dacă acesta ar fi fost autorizat să conceapă un copil prin fecundare artificială în timpul detenției acestuia. Reclamanții au depus recurs, fără succes.

În drept : Articolul 8 este aplicabil plângerilor reclamanților în sensul că refuzul de fecundare artificială privește viața lor privată și de familie, aceste noțiuni incluzând dreptul la respectarea deciziei lor de a deveni părinți genetici. Deținuții își păstrează drepturile garantate prin Convenție, astfel încât orice restrângere a acestor drepturi trebuie să fie justificată; această justificare poate lua în cont

unele consecințe necesare și inevitabile legate de închisoare sau o legătură suficientă între restricție și situația deținutului în cauză. Cu toate acestea, justificarea nu ar trebui să se bazeze exclusiv pe argumente care ar putea ofensa opinia publică. Întrebarea esențială este de a ști dacă un echilibru echitabil a fost respectat între interesele aflate în concurență, cel public și cel privat.

(a) *Interesele aflate în conflict* – cât privește interesele reclamanților, instanțele de judecată au recunoscut că fecundarea artificială rămăsese singura speranță realistă a interesatului de a avea un copil, având în vedere vârsta soției și data cea mai apropiată posibilă de eliberare a soțului ei. Este evident, întrebarea are o importanță vitală pentru toate părțile implicate. Guvernul avansează trei justificări politice: pierderea capacității de a concepe copii decurge în mod inevitabil și necesar din faptul detenției; încrederea publicului în sistemul penitenciar ar fi compromisă în cazul în care elementele punitive și de preventive ale unei pedepse ar putea fi subminate prin autorizarea deținuților condamnați pentru infracțiuni grave să conceapă copii; în fine, lipsa unui părinte pentru o lungă perioadă de timp ar avea un impact negativ asupra unui copil ce urmează a se naște și asupra societății în ansamblu. Cât privește primul punct, Curtea observă că, dacă incapacitatea de a concepe copii poate fi o consecință a detenției, aceasta nu este inevitabilă, deoarece nimeni nu susține că acceptarea cererii de fecundare artificială ar pune probleme grave de securitate, administrative sau financiare, pentru stat. În ceea ce privește problema încrederii publicului în sistemul penitenciar, Curtea, recunoscând în același timp faptul că pedeapsa este unul din obiectivele detenției, constată, de asemenea, și că politicile penale în Europa sunt în continuă evoluție și că se acordă o importanță sporită obiectivului de reintegrare socială după detenție, în special spre sfârșitul unei pedepsei lungi cu închisoarea. În fine, dacă statul are o obligație pozitivă de a asigura protecția eficientă a copiilor, aceasta nu se poate extinde până la a împiedica părinții care doresc să conceapă un copil, în împrejurări precum cele din prezenta cauză, mai ales că cea de-a doua reclamantă era liberă și putea, până la eliberarea soțului, să aibă grijă de copilul astfel conceput.

(b) *Punerea în balanță a intereselor concurente și marja de apreciere* – este vorba de un domeniu în care statele contractante se pot bucura de o largă marjă de apreciere; într-adevăr, deși Curtea și-a exprimat aprobarea sa față de evoluția observată în multe țări europene care tind să introducă vizitele conjugale, aceasta nu a mers însă până la a interpreta Convenția în sensul obligării statelor contractante de a facilita astfel de vizite. Cu toate acestea, politica, așa cum este structurată, exclude în mod expres orice balanță reală între interesele publice și interesele private implicate și împiedică evaluarea prevăzută prin Convenție a proporționalității unei restricții într-o cauză anume. În special, aceasta a impus reclamanților o sarcină excesivă pentru a demonstra caracterul „excepțional” al situației lor atunci când au prezentat cererea de fecundare artificială, dat fiind că au trebuit să demonstreze că atât privarea de fecundare artificială putea împiedica complet orice proiect de concepție și, în al doilea rând, că în cazul lor împrejurările au fost „excepționale” și din alte motive. Așa stând lucrurile, politica a plasat bara atât sus încât a exclus orice posibilitate de a pune în balanță a intereselor prezente, cât și orice examinare a proporționalității de către ministru sau de către instanțele de judecată. În plus, nu există nici o dovadă că un astfel de exercițiu de punere în balanță a intereselor sau de evaluare a proporționalității restricției ar fi fost efectuat la momentul definirii acestei politici. Numărul mic de persoane afectate nu modifică datele problemei. Prin urmare, este necesar să se ia în considerare faptul că lipsa unei astfel de evaluări înlocuiește orice marjă de apreciere acceptabilă, în așa fel încât nu s-a tins la un echilibru echitabil între interesele publice și cele private aflate în joc.

Concluzie: violare (douăsprezece voturi contra cinci).

Article 41 – 5 000 EUR acordați în comun reclamanților pentru prejudiciul moral.

©Consiliul European / Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de Grefa, prezentul rezumat nu obligă Curtea.
Click aici pentru a accesa [Notele informative privind jurisprudența](#)

© **Consiliul European/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului European (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.